

Kaposváriak a Vígszínházban

Zárnak a pesti színházak, színpadjaikat pedig a vidékről érkező társulatok színe-java foglalja el. Akinék évad közben nincs érkezése leruccanni hozzájuk, annak kitűnő alkalom ez arra, hogy válogatott előadásait láthassa — még ha ezek koncentrált erőfeszítést követelnek is a júniusian tikkadt nézőtől, és még inkább a vendégszereplő színházak sűrítetten igénybe vett tagjaitól, ezúttal a Vígbe érkezett kaposváriaktól.

Ehhez a többszörös értelembe vett túlfűtöttséghez tehát jól illett a *Pintér-darab* címe, a

Melegház

Az angol írónak ez az alig ismert, régebből előbukkant darabja egy alás és fölrendeltségre épült intézmény (elmeegógyintézet) felső régióiban játszódik. Ápoltság nem is látjuk, csupán az irányítók közti rejtélyes hatalmi viszonyokat érzékeljük. Mindezt nyilván modellnek szánja az író — a társulat —, a modell tartóvázául szánt drámai építmény azonban gyöngye anyagból készült. A voltaképpeni drámai történet, a betegek lázadását (amely magát az önkényes hatalmat nem söpri el, csupán az azt gyakorló személy cserélődik ki) éppúgy nem látjuk, akárcsak az igazgató hatalmi visszaéléseit.

Helyette hosszadalmas és eléggé döcögő dialógusok tanúi vagyunk, ezek nem bizonyítanak mást, mint, hogy a darabbeli hatalom túlságosan is ostoba és kiszámíthatatlan indulatú személyek kezében összpontosul.

Gazdag Gyula rendező e párbeszédek lelassításával próbált kísérteties, mögöttes tartalmat adni nekik; az írói erőtlenséget azonban sem ő, sem a színészi igyekezet nem tudta ellensúlyozni.

Ha tehát az első estén kissé nyirkos volt a drámai gyutaacs, annál nagyobbat pukkant másnap, amikor

A nehéz Barbara

lőtte ki golyóit. Ez a Barbara ugyanis masszív kis mozsárágyú. Róla írt nép-

mesei hangvételű „történelmi” játékot 1938-ban a Csehszlovák Köztársaságban három szerző (*Voskovec, Werich* és *Ježek*), s frissítette fel elképesztően frappáns szövegekkel **Eörsi István**.

A kicsi Eidam meg a nagy Iberland komikus párharcáról szól ez a játék, amelynek végén az eidamiak gömbölyű, piros eidami sajtjaikat lődözik ki a nehéz Barbarából (amelyek épp elég kemények e célra, mivel hogy korrupt sajtgyárosok cementet kevert gyártmányába). Potyognak az ágyúgolyók a nézőtérre (szerencsére csak piros gumilabdák), célba találnak, akárcsak a vidámra hangszerezelt keserű, de bizakodó hitvallás sorai a csúlis Dávidról, ki felülkerekedik Góliáton. Gazdag Gyula pedig most az egész, tarka színészcsapattal együtt csillagos kitűnőre vizsgálják — akárcsak a kitűnő, értő és lelkes publikum.

A harsány-komoly móka után a *shakespeare-i* varázsvirág érintésére különös álomvilágba szálltunk, és pedig a

Szentivánéji álom

féhér tüllerdejébe, *Donáth Péter* egyszerűségében csodás színpadára. *Acs János* sűrű, érzéki játékot varázsol elénk, afféle mai Puckként kavarta meg a darabot, s a néző lelkét is. Még hozzá üdvösen. A sorrendjünkben néha felcserélt jelenetek, természetes mozdulattal összevont szerepek, a célszerű beavatkozás, a jól ismert és most mégis újszerű szépségeket fölcsilantó műbe természetesen és frissítőleg hatott. Az ötletek zuhataga nem rendezői önkényből,

hanem fantáziából és merészségből fakadt. *Shakespeare* humorát és erotikumát pedig sok eddig látott *Szentivánéji*-előadásnál gazdagabban, költőiben villantotta fel.

E kurta beszámoló nem-hogy az elemzés vagy érdemi értékelés igényével nem léphet fel, de még az érzékeltető megjelenítésével sem. Azt mégis hadd írjuk le gyorsan: amíg olyan frenetikus fiatal színészeket láthatunk, pályainduláskor is teljes fegyverzetben, mint például *Spindler Béla, Máté Gábor, Bezeredy Zoltán, Bátsi Juli* — addig aligha kell elsiratni a honi játékszíni mesterség jövőjét.

Fencsik Flóra

● *Dávid Ilona* tévéjátéka, a *Sóder*, rokonszenves tanmese, amelyet *Palásthy György* rendezése stílusában és tempójában olaszos-sá próbált formálni. Olyasmiket tudtunk meg belőle, hogy a bürokraták szeretnek kiskirályoskodni, s amellet még át is verik az egyszerű embereket — ha lehet. Vannak azonban lelkiismeretes és jólelkű tisztviselők is. Demokratikus jogrendünk persze védi az egyszerű emberek igazságát. Aki másnak vermet ás, maga esik bele — azaz: felperes is lehet pervesztes. Szóval csupa ilyen dolog van ebben a tévéjátékban, és azért rokonszenves a mese, még ha feltűnően „tan” is, mert őszinte együttérzésünket bírja a beázó viskóban szorongó, a házasságotra alkalmat sem találó, kevéské megspórolt pénzt sóderre költő, és aheletyett használhatatlan homokot kapó fiatal házaspár. Hogyne lennének rokonszenvesek, amikor nemcsak sajnálni valók, és igazuk van, hanem még bájosak is, hiszen *Pap Vera* és *Gáspár Sándor* a megszemélyesítőjük. S hogy mi az, ami nincs ebben a tévéjátékban? Valami, ami kicsit megemelné. Amitől szárnyakat kapna vagy lebegne. Amitől nem az életet elhittető